

ЕКСПЕРТНІ ВИСНОВКИ
акредитаційної експертизи спроможності Запорізької державної
інженерної академії проводити освітню діяльність з підготовки
бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі
знань 0305 «Економіка та підприємництво»

Згідно з Законом України “Про освіту”, Законом України “Про вищу освіту”, наказом Міністерства освіти і науки України від 13.06.2018 р. № 1191-л «Про проведення акредитаційної експертизи» та відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 9 серпня 2001 р. № 978 «Про затвердження Положення про акредитацію вищих навчальних закладів і спеціальностей у вищих навчальних закладах та вищих професійних училищах», Постанови КМУ від 30 грудня 2015 р. № 1187, наказу МОН молоді та спорту України від 13 червня 2012 р. № 689, Наказу МОНУ від 14 січня 2002 р. № 16 експертна комісія Міністерства освіти і науки України у складі:

Голова комісії: Сотник Ірина Миколаївна	- професор кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор;
Член комісії: Щербакова Таміла Анатоліївна	- доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики Київського національного торговельно-економічного університету, кандидат економічних наук, доцент

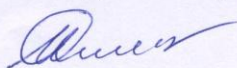
у період з 25.06.2018 р. по 27.06.2018 р. безпосередньо на місці провела акредитаційну експертизу спроможності Запорізької державної інженерної академії (далі - ЗДІА) щодо здійснення підготовки бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» з ліцензованим обсягом 25 осіб денної та 25 осіб заочної форми навчання.

Акредитаційна експертиза проведена за такими напрямками:

1) підтвердження достовірності інформації, поданої ЗДІА до відділу нормативного забезпечення та ліцензійної експертизи управління ліцензування та акредитації Міністерства освіти і науки України у зв'язку з проведенням акредитаційної експертизи підготовки бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»;

2) підтвердження відповідності встановленим законодавством вимогам щодо кадрового складу, науково-методичного рівня викладачів, забезпечення

Голова комісії

I.M. Сотник

нормативних вимог до чисельності, рівня науково-дослідної діяльності випускової кафедри економіки підприємства;

3) виявлення повноти навчального, методичного та інформаційного забезпечення напряму підготовки, рівня використання комп'ютерних технологій в освітньому процесі;

4) підтвердження відповідності нормативам Міністерства освіти і науки України щодо матеріально-технічного забезпечення напряму підготовки, який акредитується.

Висновки експертів підготовлені на основі вивчення відповідних документів, що регламентують діяльність ЗДІА, навчально-методичної документації напряму підготовки, проведення співбесід з керівництвом і викладачами випускової кафедри економіки підприємства.

1. Загальна характеристика Запорізької державної інженерної академії і напряму підготовки

Запорізька державна інженерна академія. *Юридична адреса:* 69006, м. Запоріжжя, пр. Соборний, 226. Тел. (061) 236-90-34; факс (061) 283-08-79, e-mail: admin@zdia.zp.ua.

Запорізька державна інженерна академія заснована в 1959 році Міністерством вищої і середньої освіти УРСР як вечірній факультет Дніпропетровського металургійного інституту; з 1965 року – філія ДМетІ, а з 1976 року – Запорізький індустріальний інститут. Постановою Кабінету Міністрів України № 592 від 29.08.1994 р. на базі Запорізького індустріального інституту створено Запорізьку державну інженерну академію (ЗДІА).

Комісія розглянула такі засновницькі та інші документи, на підставі яких здійснюється освітній процес в ЗДІА:

1. Наказ МОНУ “Про переоформлення ліцензій” № 116-л від 02.06.2017 р.

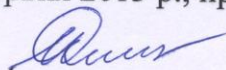
2. Відомості щодо здійснення освітньої діяльності ЗДІА у сфері вищої освіти.

3. Акт узгодження переліку спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за ступенями (освітньо-кваліфікаційними рівнями) молодшого спеціаліста, бакалавра, спеціаліста, магістра та ліцензованого обсягу ЗДІА (Ліцензія: Серія АЕ № 636485 від 17.06 2015 р.).

4. Сертифікат про акредитацію з напряму (спеціальності) 0305 «Економіка та підприємництво» 6.030504 «Економіка підприємства» за II рівнем відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 27 червня 2013 р., протокол № 105.

5. Сертифікат про акредитацію з галузі знань (спеціальності) 07 «Управління та адміністрування» 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за рівнем «бакалавр» відповідно до рішення Акредитаційної комісії від 27 червня 2013 р., протокол № 105.

Голова комісії

I.M. Сотник

6. Витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб підприємців та громадських формувань, ідентифікаційний код 05402565.

7. Довідку про включення вищого навчального закладу до Державного реєстру вищих навчальних закладів України.

8. Виписку з Єдиного державного реєстру юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців.

9. Статут Запорізької державної інженерної академії, затверджений наказом МОНУ № 408 від 17.03.2017 р.

На сьогодні ліцензований обсяг підготовки бакалаврів у ЗДІА складає 1655 осіб, магістрів – 1095 осіб, докторів філософії – 35 осіб.

З 2013 року по 2015 рік на кафедрі економіки підприємства ЗДІА здійснювався набір студентів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», з 2016 року здійснюється підготовка студентів за освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» за першим (бакалаврським) рівнем.

Аналіз основних програмних і нормативних документів дає змогу констатувати, що Запорізька державна інженерна академія здійснює свою діяльність відповідно до вимог Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту».

Освітній процес у ЗДІА забезпечують 4 факультети, 23 кафедри, відділ аспірантури, науково-технічна бібліотека з фондом понад 500 тис. томів, науково-дослідний сектор, два коледжі (металургійний і гідроенергетичний), центр безперервної освіти, відділ міжнародних зв'язків, сектор сприяння працевлаштування та практики. Академія має інформаційно-обчислювальний центр та комп'ютерні класи на випускових кафедрах, редакційно-видавничий відділ.

Освітній процес і наукова діяльність у ЗДІА забезпечуються 257 науково-педагогічними працівниками, з яких - 28 (10,8%) докторів наук та 158 (61,5%) кандидатів наук. У науково-дослідному секторі академії працює 6 (2,3%) штатних співробітників.

Підготовка кадрів вищої кваліфікації здійснюється в аспірантурі за 17 спеціальностями у 6-ти галузях науки, а також у докторантурі за трьома спеціальностями у 2-х галузях науки. Згідно нових ліцензійних умов в академії впроваджено освітню діяльність на третьому освітньо-науковому рівні за 5-ма спеціальностями.

На випусковій кафедрі економіки підприємства станом на 25.06.2018 р. працюють 8 штатних викладачів, з яких 2 доктори економічних наук, 5 кандидатів економічних наук, 1 старший викладач. Викладачі інших кафедр, задіяні в підготовці бакалаврів, також мають високу кваліфікацію.

Експертна комісія ознайомила з оригіналами всіх установчих документів закладу вищої освіти, ліцензіями та сертифікатами.

Висновок: Документи, які забезпечують правові основи діяльності ЗДІА, що представлені в акредитаційній справі, є достовірними, а їх

Голова комісії

I.M. Сотник

комплектність та зміст дають змогу отримати уявлення, що здійснення освітньої діяльності відбувається згідно сучасних освітніх вимог та у межах визначеного ліцензованого обсягу.

2. Формування контингенту студентів

Формування контингенту студентів в ЗДІА здійснюється в межах наданої ліцензії. Якісний склад студентів формується завдяки профорієнтаційній роботі, яка постійно виконується викладачами ЗДІА, та розвитку нових форм навчання.

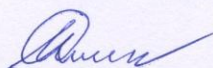
Профорієнтаційна робота кафедри економіки підприємства є частиною профорієнтаційної роботи факультету економіки та менеджменту, а також академії в цілому. На кафедрі проводяться власні «Дні відкритих дверей», де всі бажаючі можуть ознайомитися з особливостями спеціальностей, поспілкуватися з викладачами, наочно ознайомитися з матеріально-технічною базою, навчально-методичною літературою, яка використовується для підготовки фахівців з напрямку підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» та спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність». Інформація про ці заходи регулярно викладається на сайті академії та у соціальних мережах. Також проводиться активна робота з виготовлення та розповсюдження рекламної продукції профорієнтаційної спрямованості (буклети, листівки і т.п.).

Незважаючи на ці заходи, результативність профорієнтаційної роботи, з огляду на динаміку контингенту студентів за останні роки, є не досить високою. Це пояснюється підвищенням рівня цінової конкуренції на ринку освітніх послуг, демографічною кризою, зниженням платоспроможності населення. Показники формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» (з 2013 року по 2015 рік) та освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (з 2016 року по 2017 рік) за першим (бакалаврським) рівнем в Запорізькій державній інженерній академії подано в таблиці 2.1.

Аналіз кількісних показників свідчить, що за останні роки зменшується контингент прийнятих на навчання осіб як за денною формою, так і за заочною формою навчання.

Запорізька державна інженерна академія працює у щільному контакті з навчальними закладами I-II рівнів акредитації міста Запоріжжя та області, а також суміжних областей. ЗДІА застосовує систему прийняття випускників ВНЗ I-II рівня акредитації на навчання за скороченим терміном на перший (бакалаврський) рівень вищої освіти.

Голова комісії

I.M. Сотник

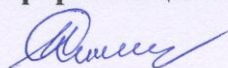
Таблиця 2.1

Показники формування контингенту студентів за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» (з 2013 року по 2015 рік) та освітньо-професійною програмою «Економіка підприємства» зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» (з 2016 року по 2017 рік) за першим (бакалаврським) рівнем в Запорізькій державній інженерній академії

№ з/п	Показник	Роки				
		2013 рік	2014 рік	2015 рік	2016 рік	2017 рік
1.	Ліцензований обсяг підготовки (денна форма)	25	25	25	25	25
2.	Ліцензований обсяг підготовки (заочна форма)	25	25	25	25	25
3.	Прийнято на навчання, всього (осіб)	31	19	11	7	5
	– денна форма	13	9	10	5	3
	в т.ч. за держзамовленням	5	3	5	4	-
	– заочна форма	18	10	1	2	2
	в т.ч. за держзамовленням	-	2	-	-	-
	– нагороджено медалями, або тих, що отримали диплом з відзнакою	-	1	-	1	-
	– таких, які пройшли довгострокову підготовку і профорієнтацію, зарахованих на пільгових умовах, з якими укладені договори на підготовку	1	-	-	-	-
	– кількість випускників ВНЗ I-II рівнів акредитації, прийнятих на скорочений термін навчання на:	33	26	23	8	12
	денну форму	7	10	7	1	3
	інші форми (заочна форма, вступ на 3 роки)	26	16	16	7	9
4.	Подано заяв за формами навчання					
	– денна	161	209	191	105	50
	– заочна	21	14	1	4	2
5.	Конкурс абітурієнтів на місце державного замовлення					
	– денна	32,2	69,67	38,2	10,5	5,0
	– заочна	-	7,0	-	-	-

Висновок: Результати аналізу поданих матеріалів з організаційних, методичних та рекламних заходів вказують, у ЗДІА організація прийому та формування контингенту студентів проводиться в повній відповідності до чинного законодавства. Експертна комісія рекомендує підвищити ефективність профорієнтаційної роботи з потенційними

Голова комісії

I.M. Сотник

абітурієнтами, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій, соціальних мереж.

3. Зміст підготовки фахівців

Документом, який визначає вимоги та зміст підготовки фахівців певного напрямку підготовки та освітнього рівня, є навчальний план. Навчальний план з напрямку підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» погоджено навчально-методичною та Вченою радами ЗДІА, він містить перелік та обсяг нормативних і вибіркових навчальних дисциплін, послідовність їх вивчення, конкретні форми проведення навчальних занять, їх обсяг, графік освітнього процесу, форми та засоби проведення підсумкового контролю.

Навчальні плани розробляються відповідно до вимог освітньо-професійної програми як галузевого стандарту вищої освіти України. Зміст навчальних планів підготовки бакалаврів з напрямку 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» відповідають вимогам відповідних освітньо-професійних програм галузі знань 0305 - «Економіка і підприємництво», затверджених наказами Міністерства освіти і науки України.

Навчальні програми дисциплін укладаються відповідно до змісту підготовки, державних вимог, потреб ринку праці. Робочі навчальні програми дисциплін розробляються провідними викладачами кафедр на основі типових навчальних програм, а за їх відсутності – на основі тимчасових. Щорічно робочі навчальні програми дисциплін переглядаються, доповнюються новою інформацією, затверджуються спочатку на засіданнях кафедр, а потім на засіданні науково-методичної ради факультету та затверджуються деканом. Обсяг, зміст і кількість дисциплін, що визначають професійну підготовку, встановлено на підставі вимог, передбачених освітньо-кваліфікаційними характеристиками та освітньо-професійними програмами бакалавра. Науково-методичною радою факультету економіки та менеджменту, з урахуванням вимог розробленої освітньо-кваліфікаційної характеристики, проведена робота щодо удосконалення навчальних планів і програм дисциплін, розроблені та затверджені варіативні складові ОПП та ОКХ, засоби діагностики якості вищої освіти.

Цикл дисциплін самостійного вибору студентів закладу вищої освіти включає дисципліни, затверджені варіативною складовою освітньо-професійних програм, що забезпечують якісну підготовку фахівців з економіки підприємства. У структурі навчального плану чітко визначені години аудиторних занять і час самостійної роботи студентів, обсяг годин семінарських, практичних і лабораторних занять, форми контролю знань. Для конкретизації планування освітнього процесу на кожен рік в ЗДІА складається робочий навчальний план, який затверджується ректором.

Голова комісії

I.M. Сотник

Реформування вищої освіти в Україні передбачає підсилення індивідуального підходу та розвиток творчих здібностей майбутніх фахівців, спираючись на їх самостійну роботу, інноваційні методи та форми навчання. Тому підвищуються вимоги до науково-педагогічних працівників, які зобов'язані керувати процесом підготовки майбутніх фахівців, спрямовувати їх роботу на вдосконалення якості навчання. У кожному семестрі за кожною дисципліною передбачаються такі форми контролю успішності навчання студентів: поточний контроль під час аудиторних занять, підсумкові модульні контролю, підсумковий семестровий контроль – іспит або залік, як це передбачено навчальним планом. Підсумкова оцінка з дисципліни визначається сумою балів, набраних студентами за змістовні модулі та іспит, і виставляється в заліково-екзаменаційну відомість. Заліки з дисциплін здійснюються за результатами поточного і модульного контролів.

Аналіз змісту та структури навчальних планів, робочих програм дисциплін дозволяє зробити висновок про відповідність цих документів кваліфікаційним характеристикам фахівців. Рівень організації освітнього процесу на кафедрі економіки підприємства перебуває на належному рівні. Графік освітнього процесу на навчальний рік та розклад занять на семестр складаються та виконуються. Зміст графіку освітнього процесу відповідає навчальному плану та узгоджений з ним.

Висновок: Експертна комісія зазначає, що навчання за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» відбувається відповідно до вимог чинних нормативних документів Міністерства освіти і науки України. Навчальні плани розроблені відповідно до чинного законодавства, вимог кредитно-модульної системи та погоджені в установленому порядку. Перевірка робочих навчальних планів показала, що в освітньому процесі дотримується структурно-логічна послідовність викладання дисциплін. Навчальні плани виконуються на 100%.

4. Організаційне, навчально-методичне та інформаційне забезпечення освітнього процесу

Експертною комісією встановлено, що організація освітнього процесу в ЗДІА здійснюється згідно вимог основних чинних нормативних документів, що по мірі надходження реєструються і доводяться до керівного складу і, через структурні підрозділи, до кожного члена колективу.

Обсяг, зміст і кількість дисциплін, що визначають професійну підготовку, встановлено на підставі вимог, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою. Науково-методичною радою ЗДІА постійно проводиться робота щодо удосконалення навчальних планів і програм дисциплін, які вивчаються. Ця робота здійснюється в рамках тісної взаємодії випускової кафедри економіки підприємства з іншими кафедрами ЗДІА, а також провідними підприємствами та організаціями регіону.

Голова комісії

I.M. Сотник

Кваліфікація «Бакалавр з економіки підприємства» присвоюється на підставі виконання освітньо-професійної програми підготовки та успішно складеної підсумкової атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня у формі екзамену.

Навчально-методичне забезпечення підготовки студентів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» відповідає вимогам акредитації та включає: освітньо-кваліфікаційну характеристику; освітньо-професійну програму навчання; типові навчальні плани; робочі навчальні плани; варіативну частину освітньо-кваліфікаційної характеристики; варіативну частину освітньо-професійної програми; типові програми навчальних дисциплін; робочі навчальні програми; методичні вказівки для організації семінарських занять або практичних робіт студентів з дисциплін навчального плану; індивідуальні семестрові завдання для самостійної роботи студентів з навчальних дисциплін; контрольні завдання до семінарських і практичних занять та тестові завдання; комплекси кваліфікаційних завдань для модульних контролів; тестовий контроль знань з навчальних дисциплін, з яких передбачалися контрольні роботи для перевірки рівня засвоєння студентами навчального матеріалу; методичні матеріали для самостійної роботи студентів, зокрема завдання для робіт, що їх виконують на сайті підтримки освітніх програм ЗДІА; написання курсових робіт; матеріали з підсумкового контролю – білети з навчальних дисциплін для проведення екзаменів та заліків, а також з підсумкової атестації здобувачів першого (бакалаврського) рівня у формі кваліфікаційного комплексного екзамену.

З усіх дисциплін, передбачених навчальними планами підготовки бакалаврів, розроблено пакети ККР, що включають: теоретичні питання, тестові завдання, практичні завдання, зразок відповіді та ключ до тестових завдань. Пакети затверджені в установленому порядку, зрізи знань проводяться регулярно з різних дисциплін циклів підготовки.

Виробнича практика, передбачена навчальними планами, забезпечена програмою практичної підготовки. Вибір баз для проходження виробничої практики здійснюється на підставі прямих домовленостей закладу вищої освіти з суб'єктами господарювання на підставі договорів щодо цільової підготовки, проведення виробничої практики.

Вищезазначені матеріали оформлені у вигляді «Навчально-методичного комплексу» з кожної дисципліни. До кожного комплексу додається його електронний варіант.

Освітній процес забезпечено підручниками, навчально-методичними посібниками, розробленими провідними вітчизняними та зарубіжними вченими, а також викладачами кафедри економіки підприємства. Організація освітнього процесу за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» відповідає вимогам акредитації та здійснюється згідно з державними освітніми програмами, за відповідними нормативними документами Міністерства освіти і науки України.

Голова комісії

І.М. Сотник

Бібліотека ЗДІА – це сучасний інформаційний заклад, ресурси якого представлені у двох видах: традиційному та електронному. Фонд бібліотеки налічує 522 тис. примірників книг, періодичних видань, аудіо-, відео-матеріалів, CD-, DVD- дисків та інших видань різними мовами. Фонд бібліотеки постійно поповнюється необхідною навчальною, науковою та довідковою літературою та періодичними виданнями. На 01.04.2018 р. у фонді бібліотеки знаходиться 501206 примірників, з них 365385 примірників навчальної літератури та 135821 примірників наукової літератури.

Бібліотека ЗДІА має системний, алфавітний та електронний каталог з виходом у мережу Internet. Бібліотека ЗДІА надає користувачам безкоштовний доступ до мережі Internet в освітніх, просвітницьких і наукових цілях. Студентам надається Wi - Fi доступ до електронних ресурсів бібліотеки та мережі Internet, можливість пошуку, виконання та розмноження необхідних традиційних та електронних матеріалів.

Бібліотека ЗДІА є учасником проекту INTAS та має доступ до електронних повнотекстових журналів та баз даних.

Для організації підготовки студентів з використанням новітніх інформаційних технологій у фаховій діяльності в ЗДІА створено необхідну базу. Інформаційно-обчислювальний центр (ІОЦ) діє на правах структурного підрозділу Запорізької державної інженерної академії. Основною метою ІОЦ є організація, керівництво, координація, контроль і реалізація робіт із забезпечення безперебійного функціонування та розвитку програмно-апаратного комплексу ЗДІА. ІОЦ надає необхідну кількість машинного часу для проведення занять, виконання лабораторних, курсових, дипломних робіт і тестування абітурієнтів. Використовується 5 комп'ютерних класів з достатньою кількістю персональних комп'ютерів. Всього в освітньому процесі використовується понад 1000 персональних комп'ютерів.

Запорізька державна інженерна академія є активним учасником розвитку інформаційних технологій в м. Запоріжжя. На базі ЗДІА працюють мережева академія CISCO та Microsoft IT Academy.

В ЗДІА створено 7 комп'ютерних лабораторій, об'єднаних у локальну мережу з виходом через оптико-волоконну лінію у глобальну мережу Інтернет через Проху-сервер на швидкості, достатній для ефективної роботи усіх локальних вузлів. Також усі комп'ютери в інших навчальних та адміністративних приміщеннях об'єднані у локальну мережу з виходом в Інтернет. Локальна мережа реалізована на керованих маршрутизаторах фірми Cisco. Поштовий сервер Академії реалізований на платформі GOOGLE.

Фахові періодичні видання, які є в бібліотеці ЗДІА та читальних залах відповідають потребам напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво». Це, зокрема, журнали «Актуальні проблеми економіки», «Економіка. Фінанси. Право», «Економіка України» та інші.

Голова комісії

I.M. Сотник

Висновок: Проведений аналіз дозволяє зробити висновок, що організація освітнього процесу та його навчально-методичне й інформаційне забезпечення відповідають державним акредитаційним вимогам.

5. Кадрове забезпечення освітнього процесу

Освітній процес за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» здійснюють викладачі з 11 кафедр академії. Якісний склад викладачів, які викладають дисципліни напряму підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» становить 31 особу (79,3%), які мають науковий ступінь та/або вчене звання, з них 4 особи (11,4%) мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора. Станом на 25.06.2018 року на випусковій кафедрі економіки підприємства працює 8 викладачів, які забезпечують організацію освітнього процесу на достатньому рівні: 2 доктора економічних наук, професора; 5 кандидатів економічних наук, з яких 4 доценти та 1 старший викладач; 1 старший викладач.

Кафедру економіки підприємства очолює професор, доктор економічних наук Коваленко Олена Валеріївна, яка є автором і співавтором 240 публікацій, з них – 11 монографій, 18 публікацій навчально-методичного характеру, у тому числі 87 публікацій у фахових виданнях.

Коваленко О.В. є головним редактором збірника наукових праць Запорізької державної інженерної академії «Економічний вісник ЗДІА», який внесено до переліку фахових Наказом МОНУ від 11 липня 2016 р. № 820 та входить до наукометричної бази Index Copernicus.

Експертна комісія звірила інформацію про кадрове забезпечення освітнього процесу з ЄДБО та перевірила книгу наказів з кадрових питань (особового складу) та основної діяльності, оригінали трудових книжок, дипломи про вищу освіту, атестати доцентів, професорів, дипломи кандидатів наук, докторів наук та свідоцтва про підвищення кваліфікації. Принципових зауважень немає.

Базова освіта всіх викладачів відповідає профілю дисциплін, що ними викладаються. Усі викладачі впродовж останніх п'яти років були охоплені різними формами підвищення наукової та педагогічної кваліфікації: навчання в аспірантурі, захист дисертації, стажування на підприємствах.

Професори та доценти кафедри економіки підприємства здійснюють рецензування монографій, підручників, навчальних посібників, дисертацій, авторефератів, наукових статей, наукових проектів тощо.

Голова комісії

I.M. Сотник

Викладачі постійно підтримують творчі зв'язки з базовими підприємствами м. Запоріжжя та області. В результаті такої співдружності формується тематика комплексних контрольних завдань і курсових робіт, удосконалюються робочі програми навчальних дисциплін, а також тематика науково-дослідницької роботи кафедри.

Кафедра має гарні перспективи щодо поліпшення кадрового забезпечення. Оновлення педагогічного складу кафедра здійснює шляхом залучення до викладання молодих фахівців та аспірантів. На сьогодні на кафедрі в аспірантурі навчається 8 осіб.

Висновок: кадровий склад кафедри економіки підприємства ЗДІА збалансований, частка докторів економічних наук складає – 25%, кандидатів наук на посаді доцентів – 50%. Кадрове забезпечення дозволяє проводити ефективну підготовку бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», тобто відповідає вимогам акредитації. Кількість лекційних годин на одного викладача не перевищує 250 годин на рік при загальній кількості дисциплін не більше 5.

6. Матеріально-технічне забезпечення освітнього процесу

Під час проведення акредитаційної експертизи комісією встановлено, що стан матеріально-технічного забезпечення закладу вищої освіти в цілому відповідає ліцензійним і акредитаційним вимогам.

Запорізька державна інженерна академія здійснює підготовку фахівців у власному навчальному комплексі в центрі міста. Цей комплекс складається з 3 корпусів, загальною площею 27520,2 м². Площа власних навчальних приміщень складає 20455,97 м², у тому числі приміщення для занять студентів, курсантів, слухачів (лекційні, аудиторні приміщення, кабінети, лабораторії тощо) - 16329,3 м², комп'ютерні лабораторії - 1794,57 м².

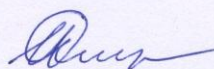
Санітарно-технічний стан будівель та споруд академії задовільний. Аудиторний фонд академії включає в себе лекційні аудиторії, лабораторії, аудиторії для практичних занять, комп'ютерні класи тощо. Навчальний процес забезпечено навчальними площами, інструментами та матеріалами у повному обсязі.

Територіальним управлінням Держгірпромнагляду по Запорізькій області проведено перевірку щодо відповідності наявних приміщень та матеріально-технічної бази встановленим вимогам, санітарно-гігієнічним нормам і правилам з охорони праці для надання освітніх послуг для навчання.

Кафедра економіки підприємства знаходиться в навчально-лабораторному корпусі академії та займає загальну площу 307,14 м²:

- 122,86 м² займають навчально-лекційні аудиторії (Л421, Л422);
- 50,08 м² займає навчально-лекційна аудиторія Л420;

Голова комісії

I.M. Сотник

- 134,2м² займають кабінет завідувача, викладацькі приміщення, кімната переговорів Бізнес-інкубатора ЗДІА.

Площа лекційних, лабораторних аудиторій і аудиторій для проведення практичних занять надає можливість викладачам кафедри економіки підприємства успішно вести освітній процес.

Стан і розвиток матеріально-технічної бази, її відповідність санітарним нормам, вимогам правил пожежної безпеки та нормам з охорони праці перебувають під постійним контролем керівництва ЗДІА та її структурних підрозділів. З цією метою проводяться щорічні поточні ремонти та модернізація аудиторного фонду, спеціалізованих лабораторій, методичних кабінетів, приміщень для професорсько-викладацького складу і методичного персоналу.

Кафедра активно використовує спеціалізовані комп'ютерні аудиторії для проведення практичних занять з дисциплін, навчальними програмами яких передбачено використання комп'ютерної техніки.

Комісія засвідчує, що практичні заняття з усіх дисциплін навчального плану забезпечені необхідним обладнанням, приладами та інструментами на 100%. Наявні приміщення (навчальні, навчально-виробничі, побутові, спортивні тощо) ЗДІА відповідають санітарним нормам і правилам, державним будівельним нормам України ДБН В2-3-97.

Бібліотека ЗДІА надає користувачам безкоштовний доступ до мережі Internet в освітніх, просвітницьких і наукових цілях. Студентам надається Wi-Fi доступ до електронних ресурсів бібліотеки та мережі Internet, можливість пошуку, виконання та розмноження необхідних традиційних та електронних матеріалів.

Експертною комісією перевірено строк експлуатації комп'ютерної техніки згідно статті 34 Постанови КМУ від 30 грудня 2015 року № 1187 та встановлено, що для підготовки студентів за першим (бакалаврським) рівнем за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» використовуються комп'ютерні класи інформаційно-обчислювального центру ЗДІА (аудиторії Л520, Л515 площею 150м²), які обладнані 52 комп'ютерами Intel 13-550 3,2 Ghz/HDD/160Gb, строк експлуатації яких складає 3 роки та комп'ютерний клас (Л313 площею 60м²), який обладнаний 10 комп'ютерами PC Celeron 366, строк експлуатації яких складає 7 років. Облаштування навчальних аудиторій мультимедійним обладнанням для забезпечення освітнього процесу за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» відповідає акредитаційним вимогам та становить більше 30%.

В освітньому процесі кафедрою економіки підприємства використовуються лише ліцензійне програмне забезпечення та програмні продукти, що вільно розповсюджуються.

Висновок: Експертна комісія зазначає, що рівень матеріально-технічної бази Запорізької державної інженерної академії достатньою мірою забезпечує підготовку бакалаврів за напрямом

Голова комісії

I.M. Сотник

6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» і відповідає нормативним вимогам. Комісія рекомендує Запорізькій державній інженерній академії та випусковій кафедрі економіки підприємства оновити комп'ютерне обладнання та програмне забезпечення для підготовки бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво».

7. Якість підготовки і використання фахівців

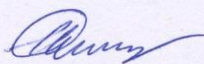
Комплексна оцінка результатів діяльності студента складається з оцінювання сукупності всіх його досягнень в освітній та позаосвітній діяльності. Система контролю якості підготовки здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» в рамках освітньої програми є багаторівневою та включає систему поточного і підсумкового контролю. Точність проведення процедур оцінювання студентів встановлюється шляхом систематичних адміністративних перевірок на рівні кафедри, деканату та ректорату. Результати проведених процедур оцінювання студентів та їх перевірок регулярно розглядаються й аналізуються на засіданнях кафедри економіки підприємства, раді факультету економіки та менеджменту та Вченій раді ЗДІА.

Основними принципами і критеріями оцінювання знань студентів є: систематичність та системність, плановість і своєчасність, відкритість та прозорість, гнучкість і варіативність системи оцінювання, об'єктивність, толерантність і тактовність, єдність вимог при оцінюванні групи студентів, використання єдиних стандартів, диференційований підхід та індивідуалізація відповідно до різних рівнів підготовки, кореляція оцінки результатів навчання студента в ЗДІА з оцінкою випускників та роботодавців рівня сформованості компетентностей.

Одним із елементів системи забезпечення якості освітньої діяльності є проведення комплексних контрольних робіт (ККР). З метою діагностики результатів освітньої діяльності здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» в рамках самоаналізу в ЗДІА було проведено перевірку залишкових знань студентів із завершених дисциплін навчального плану: «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія», «Економіка підприємства», «Основи бізнесу», «Організація виробництва», «Потенціал і розвиток підприємства». Якість підготовки фахівців визначалася за результатами проведених ККР.

Комісія зазначає, що зміст ККР відповідає навчальним планам і програмам. Контрольні завдання мають форму білетів з теоретичними, тестовими та практичними завданнями. Контролем в рамках самоаналізу були охоплені 26 студентів, які навчаються за напрямом

Голова комісії

I.M. Сотник

6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво». Аналіз написання ККР засвідчив належний рівень знань студентів: абсолютна успішність залишкових знань студентів знаходиться на рівні 100 %, якісна – 68,9%.

Під час проведення акредитаційної експертизи експертами було перевірено достовірність та об'єктивність результатів оцінки якості знань студентів з дисциплін «Українська мова (за професійним спрямуванням)», «Філософія», «Економіка підприємства», «Основи бізнесу», «Організація виробництва», «Потенціал і розвиток підприємства», отриманих при проведенні самоаналізу. Результати перевірки письмових робіт подані у таблиці 7.1.

Перевірка результатів ККР бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» свідчить, що абсолютна успішність у цілому за результатами самоаналізу і за результатами експертизи склала 100,0%, якість навчання за результатами самоаналізу – 68,9%, а за результатами експертизи – 68,9%, відхилення відсутнє.

Результати експертної оцінки якості знань студентів бакалаврату свідчать, що рівень підготовки фахівців знаходиться на належному рівні та відповідає нормативним вимогам (таблиця 7.1).

Голова комісії

І.М. Сотник

Таблиця 7.1

Зведені результати перевірки комплексних контрольних робіт студентів за напрямом підготовки

6.030504 «Економіка підприємства» Запорізької державної інженерної академії

№ з/п	Дисципліна	Навчаль-ний рік	Курс	К-ть студентів	Виконува-ли ККР	Одержали оцінки при акредитаційній експертизі						Абсо-лютна успіш-ність, %	Якість, %	Результати самоаналізу			
						К-ть	%	5	%	4	%			3	%	2	%
Дисципліни з циклу гуманітарної підготовки																	
1	Українська мова (за професійним спрямуванням)	2017/2018	1	3	3	100	-	2	66,7	1	33,3	-	100	66,7	100	66,7	
2	Філософія	2017/2018	4	9	9	100	-	6	66,7	3	33,3	-	100	66,7	100	66,7	
Дисципліни з циклу природничо-наукової та загальноосвітньої підготовки																	
3	Економіка підприємства	2017/2018	3	9	9	100	3	33,3	3	33,4	3	33,3	-	100	66,7	100	66,7
4	Основи бізнесу	2017/2018	2	5	5	100	1	20	3	60	1	20	-	100	80,0	100	80,0
Дисципліни з циклу фахової підготовки																	
5	Організація виробництва	2017/2018	3	9	9	100	1	11,1	5	55,6	3	33,3	-	100	66,7	100	66,7
6	Потенціал і розвиток підприємства	2017/2018	4	9	9	100	1	11,1	5	55,6	3	33,3	-	100	66,7	100	66,7
	Всього			44	44	100	6	13,6	24	54,6	14	31,8	-	100	68,9	100	68,9

Дані перевірено і відповідають дійсності.

Голова експертної комісії

професор кафедри економіки, підприємництва та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор

Член експертної комісії:

доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики Київського національного торговельно-економічного університету, кандидат економічних наук, доцент

З експертними висновками ознайомлений,

ректор Запорізької державної інженерної академії,

доктор технічних наук, професор

І.М. Сотник

Т.А. Щербакова

В.А. Банах

Голова комісії

І.М. Сотник

Експертною комісією було вибірково перевірено якість виконання 20% курсових робіт, звітів з виробничої практики за останні чотири роки. Тематика курсових робіт з дисциплін «Економіка підприємства» (4 семестр), «Організація виробництва» (4 семестр), «Організація виробництва» (6 семестр), «Проектний аналіз» (6 семестр) пов'язана з практичною діяльністю вітчизняних підприємств. Середній бал оцінки курсових робіт при захисті склав 4,43, при перевірці – 4,43.

При вибірковій перевірці звітів з виробничої практики за останні чотири роки було виявлено, що базами проходження практики студентами виступають великі підприємства Запорізького регіону, підприємства малого та середнього бізнесу і банківські установи. Звіти оформлені належним чином, відповідають вимогам, що висуваються до робіт такого виду, проте деякі з них містять у списку літератури посилання на застарілі джерела.

У результаті проведеної перевірки окремих курсових робіт, а також звітів з виробничої практики і відгуків з підприємств, організацій і установ, комісія зазначає: теми курсових робіт повною мірою відповідають вимогам, є актуальними; виконані відповідно до встановлених вимог; складаються з методологічної, аналітичної та практичної частини; спрямовані на обґрунтування рішень з підвищення ефективності сучасних підприємств.

До складу екзаменаційної комісії, яка здійснює підсумкову атестацію здобувачів першого (бакалаврського) рівня за напрямом підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» у формі екзамену, входять доктори та кандидати економічних наук.

За аналізований період рівень працевлаштування випускників склав 100%. Значну частку (більше 50%) місць працевлаштування складають великі підприємства, організації та банківські установи, зокрема ПАТ «Запоріжсталь», ПрАТ «Дніпроспецсталь», «ПриватБанк», ПАТ «Мотор Січ» та ін.

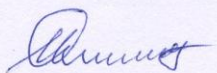
Висновок: показники успішності та якості виконання ККР, а також захисту курсових робіт, звітів з виробничої практики відповідають критеріям і вимогам щодо якісної підготовки бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства». Комісія рекомендує продовжити роботу зі сприяння працевлаштуванню студентів за допомогою організації ярмарок вакансій, активізувати співробітництво з центрами зайнятості, молодіжними громадськими організаціями, бізнес-асоціаціями.

8. Науково-дослідна діяльність і міжнародні зв'язки

Наукові дослідження в Запорізькій державній інженерній академії проводяться згідно з такими напрямками розвитку науки і техніки:

– фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-

Голова комісії

I.M. Сотник

політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України та сталого розвитку суспільства і держави;

- інформаційні та комунікаційні технології; енергетика та енергоефективність; раціональне природокористування; нові речовини і матеріали.

Основним науковим напрямом роботи професорсько-викладацького колективу кафедри економіки підприємства у 2013-2017 рр. є дослідження різних аспектів діяльності та розвитку промислових підприємств, в рамках якого здійснювалися науково-дослідні роботи за темами:

- «Методологія оцінки ефективності діяльності підприємств з корпоративним управлінням» (номер державної реєстрації 0106U002915);
- «Методологічні основи збалансованого розвитку економіки промислового регіону на основі методів адаптивного управління» (номер державної реєстрації 0107U001220);
- «Організація стійкого функціонування підприємства на основі розробки моделі антикризового управління» (номер державної реєстрації 0109U000652).

За період 2012-2014 рр. на кафедрі економіки підприємства виконувалась держбюджетна комплексна робота на тему «Управління інноваційною діяльністю» (13-1ДВ/11). За результатами наукової роботи працівники кафедри опублікували 3 монографії.

У період 01.10.2014 р. – 01.10.2015 р. на кафедрі економіки підприємства за планом виконувалась прикладна (госпдоговірна) науково-дослідна робота на тему «Дослідження організаційних, економічних та управлінських аспектів розвитку промислових підприємств в сучасних умовах господарювання» (13-1/2014) із залученням аспірантів кафедри економіки підприємства. Підсумком такої співпраці стала участь аспірантів у наукових конференціях різних рівнів і публікація результатів досліджень. За результатами наукової роботи працівники кафедри опублікували 2 монографії.

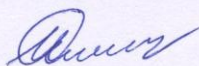
У період 2015-2017 рр. виконувалась держбюджетна комплексна науково-дослідна робота на тему «Формування та розвиток економічних, організаційних та управлінських аспектів діяльності промислових підприємств» (13-1ДВ/15). За результатами наукової роботи працівники кафедри опублікували 3 монографії.

На кафедрі проводиться в теперішній час комплексна науково-дослідна робота «Управління розвитком бізнесу: соціально-економічні та організаційні аспекти» (2018-2019 рр.) під керівництвом професора Коваленко О.В.

Наукові школи, які сформувалися на кафедрі, дозволяють готувати спеціалістів вищої кваліфікації – кандидатів та докторів економічних наук.

До 2016 року на кафедрі економіки підприємства ефективно працювала аспірантура та докторантура за спеціальністю 08.00.04 «Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності)». У 2016 році

Голова комісії

I.M. Сотник

відкрита аспірантура за спеціальністю 073 «Менеджмент». На 25.06.2018 р. кількість аспірантів на кафедрі економіки підприємства складає 8 осіб.

За останні роки успішно захистили кандидатські дисертаційні роботи за спеціальністю 08.00.04 – Економіка та управління підприємствами (за видами економічної діяльності) Савченко Т.В. (науковий керівник – доцент Конашук В.Л.), Дробишева О.О. (науковий керівник – професор Коваленко О.В.), Ходикіна І.В. (науковий керівник – професор Коваленко О.В.).

Невід'ємною частиною наукової роботи кафедри економіки підприємства є студентська наука. Студенти, починаючи з другого курсу, виступають з доповідями на науково-технічних конференціях різного рівня, займають призові місця й отримують нагороди. Це дозволяє кафедрі економіки підприємства проводити відбір обдарованої молоді для подальшого навчання в магістратурі й аспірантурі.

Завідувач кафедри професор Коваленко О.В. отримала подяку Запорізької обласної ради науковому керівнику лауреата обласного конкурсу для обдарованої молоді у галузі науки 2015 року «За високий професіоналізм, значний особистий внесок у розвиток науково-дослідної діяльності студентської молоді».

Результати наукових розробок публікуються у фахових журналах та інших наукових виданнях. Крім того, результати науково-дослідних робіт обговорюються на міжнародних та національних науково-технічних конференціях.

За 2013-2017 рр. викладачами кафедри економіки підприємства опубліковано: монографії – 12, наукові статті – 53, статті зі студентами – 93, тези доповідей – 162, тези доповідей зі студентами, аспірантами – 198, методичні видання – 31, у тому числі: методичні та навчально-методичні посібники – 28, навчальний посібник з грифом МОНУ – 3.

З липня 2016 року «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії», головним редактором якого є доктор економічних наук, професор Коваленко О.В., на підставі Наказу МОН України від 11 липня 2016 року № 820 входить до переліку друкованих фахових видань, в яких можуть публікуватися результати дисертаційних робіт на здобуття наукових ступенів доктора і кандидата наук. З 2017 р. «Економічний вісник Запорізької державної інженерної академії» включено до міжнародної наукометричної бази даних Index Copernicus (IC).

За період 2013-2017 рр. кафедра економіки підприємства була організатором і співорганізатором Міжнародних науково-практичних конференцій:

1. Міжнародна науково-практична конференція «Економіка і менеджмент – 2013: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку», м. Дніпропетровськ (24-25 квітня 2014 р.).

2. Міжнародна науково-практична конференція «Україна-Польща: Діалог культур в контексті Євроінтеграції» (м. Запоріжжя, 25-27 вересня 2014 р.).

Голова комісії

І.М. Сотник

3. Міжнародна науково-практична конференція «Економіка і менеджмент – 2015: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку», м. Дніпропетровськ (23-24 квітня 2015 р.).

4. Міжнародна науково-практична конференція «Економіка і менеджмент – 2016: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку», (м. Дніпропетровськ, 14-15 квітня 2016 р.).

5. Міжнародна науково-практична конференція присвячена 25 річниці незалежності України та 20-річчю кафедри менеджменту організацій та управління проектами ЗДІА «Теоретичні та практичні засади розвитку менеджменту організацій та адміністрування в умовах незалежності України», (м. Запоріжжя, 23-24 вересня 2016 р.).

6. Міжнародна науково-практична конференція «Сучасні проблеми та перспективи розвитку підприємництва та фінансово-економічного потенціалу регіону», (м. Запоріжжя, 11 листопада 2016 р.).

7. Міжнародна науково-практична конференція «Економіка і менеджмент – 2017: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку», (м. Дніпропетровськ, 23-24 березня 2017 р.).

8. Міжнародна науково-практична конференція «Економічний розвиток держави, регіонів, підприємств і підприємництва: проблеми та перспективи», (м. Запоріжжя, 6 травня 2017 р.).

9. Міжнародна науково-практична конференція «Суспільство, релігія, культура, наука, техніка, освіта, економіка в умовах новітніх глобальних викликів для України і Польщі, (м. Запоріжжя, 21-23 вересня 2017 р.).

10. Міжнародна науково-практична конференція «Напрями розвитку ринкової економіки на засадах конкурентоспроможності, інноваційності та сталості», (м. Запоріжжя, 11 листопада 2017 р.).

Крім того, викладачі та студенти кафедри приймали участь у роботі Міжнародних науково-практичних конференцій:

1. «International Scientific Conference Formation of Modern Economic Area: Benefits, Risks, Implementation Mechanisms: Conference Proceedings» (Tbilisi, April 29, 2016).

2. «International Scientific-Practical Conference Economic Development Strategy in Terms of European Integration: Conference Proceedings» (Kaunas, May 27, 2016).

3. «International Scientific Conference Economy and Society: modern foundation for human development: Conference Proceedings» (Leipzig, Germany, October 31, 2016).

4. «From Baltic to Black Sea: National Models of Economic Systems: Conference Proceedings» (Riga, March 25, 2016).

На виконання Комплексної програми розвитку малого та середнього підприємництва в Запорізькій області на 2015-2016 роки у Запорізькій державній інженерній академії за ініціативою завідувача кафедри економіки підприємства професора Коваленко О. В. у рамках Міжнародної науково-практичної конференції «Сучасні проблеми та перспективи розвитку

Голова комісії

I.M. Сотник

підприємництва та фінансово-економічного потенціалу регіону» 11.11.2016 року було відкрито Центр розвитку підприємництва «Бізнес-інкубатор». На сьогодні у бізнес-інкубаторі навчаються 25 інкубантів.

У конкурсі бізнес-планів учасників та випускників Бізнес-інкубаторів ЗВО Запорізької області, який проводився 23.10.2017 року Департаментом економічного розвитку і торгівлі Запорізької облдержадміністрації, перемогли інкубанти ЗДІА Попов М. та Щипанський П., які з обласного бюджету отримали безповоротну фінансову допомогу на відкриття власного бізнесу. Результатом реалізації проекту стане розробка вітчизняної технології для виготовлення універсального верстата для автоматизованої обробки матеріалів і подальшого його виробництва.

У 2017-2018 рр. студенти Жиронкіна В. (3 місце), Садовська Ю. (5 місце) та Федорова А. (4 місце) представили свої проекти у «Business Booster Zaporizhzhia», який спрямований на розвиток бізнес-потенціалу Запорізької області шляхом підтримки підприємницьких ініціатив серед молоді.

За запрошенням компанії Метінвест у травні 2017 року за ініціативою професора Коваленко О.В. створена команда студентів-інкубантів ЗДІА, яка взяла участь у Національних змаганнях Enactus Україна.

Кафедра брала участь у розробці Стратегії регіонального розвитку Запорізької області на період до 2020 року у частині дослідження бізнес-профілю Запорізької області (SWOT-аналіз).

Науковці кафедри співпрацюють з Проектом міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект PROMIC/PLEDDG) щодо підготовки співробітників адміністрацій об'єднаних територіальних громад з місцевого економічного розвитку (МЕР) за програмою «Партисипативна демократія. Партисипативне бюджетування. Сучасні методи фінансування МЕР».

На сьогоднішній день Запорізькою державною інженерною академією укладено договори про співробітництво із закладами вищої освіти Білорусі, Болгарії, Грузії, Литви, Латвії, Молдови, Польщі, Румунії, Таджикистану, Туреччини, а також з українськими та міжнародними компаніями щодо організації стажування, підвищення кваліфікації, проведення наукових досліджень тощо. Зокрема, ЗДІА співпрацює з Американським фондом імені Фулбрайта, Німецькою службою академічних обмінів (DAAD), програмами Європейського Союзу ЕРАЗМУС+ та HORIZON 2020.

Викладачі кафедри економіки підприємства публікуються в журналах, які входять до міжнародних наукометричних баз, зокрема Web of Science, Index Copernicus.

Висновок: експертна комісія констатує, що науково-педагогічні працівники випускової кафедри активно проводять науково-дослідну роботу із залученням студентів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво». Рівень науково-дослідної роботи в ЗДІА відповідає ліцензійним та акредитацій

Голова комісії

I.M. Сотник

ним вимогам Міністерства освіти і науки України. Комісія рекомендує активізувати діяльність викладачів із подальшої публікації їх наукових здобутків у журналах та збірниках наукових праць, що входять до міжнародних наукометричних баз даних (зокрема Scopus, Web of Science тощо), розвивати наукову грантову діяльність.

9. Показники відповідності підготовки бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»

Критерії відповідності діяльності ЗДІА ліцензійним умовам надання освітніх послуг за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» наведені у порівняльній таблиці відповідності наявних умов провадження освітньої діяльності вимогам акредитації (додаток А до експертних висновків).

10. Перелік зауважень (приписів) контролюючих органів та заходи їх усунення

При проведенні акредитаційної експертизи освітньої діяльності з підготовки фахівців напряму 6.030504 «Економіка підприємства» 27-29 травня 2013 року експертна комісія у складі *голови комісії Фролової Лариси Володимирівни*, завідувача кафедри економіки підприємств Донецького національного університету економіки і торгівлі імені Михайла Туган-Барановського, доктора економічних наук, професора і *члена комісії Швиданенко Генефи Олександрівни*, завідувача кафедри економіки підприємств Державного вищого навчального закладу «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», кандидата економічних наук, професора, зробили наступні зауваження:

1. Активізувати співпрацю з навчальними закладами II рівня акредитації по залученню абітурієнтів для продовження підготовки за спеціальністю «Економіка підприємства» за ОКР «бакалавр».

2. Продовжити роботу щодо розширення зовнішніх зв'язків з іншими ВНЗ України та зарубіжжя у напрямках вдосконалення наукової й освітньої діяльності викладачів і студентів.

3. Активізувати роботу з підготовки навчальних і навчально-методичних посібників, у тому числі електронних, з дисциплін циклу професійної підготовки студентів спеціальності «Економіка підприємства».

4. Розширити довгострокові зв'язки з промисловими підприємствами регіону для забезпечення баз проходження студентами виробничої та переддипломної практик з перспективою подальшого їх працевлаштування.

З метою усунення вказаних вище недоліків була проведена низка заходів, зокрема:

Голова комісії

I.M. Сотник

1. Значне місце в діяльності кафедри економіки підприємства приділяється профорієнтаційній роботі серед випускників навчальних закладів I-II рівнів акредитації міста Запоріжжя та області, а також суміжних областей. На постійній основі викладачі кафедри економіки підприємства та студенти доносять інформацію про спеціальності кафедри економіки підприємства до майбутніх випускників шкіл м. Запоріжжя, Запорізької та Дніпропетровської областей, крім того активна робота ведеться зі студентами Запорізького гідроенергетичного коледжу ЗДІА. Також проводиться належна робота з виготовлення та розповсюдження рекламної продукції профорієнтаційної спрямованості (буклети, листівки і т. п.).

2. Викладачі та студенти кафедри економіки підприємства за останні роки брали участь у роботі 4 Міжнародних науково-практичних конференцій: «International Scientific Conference Formation of Modern Economic Area: Benefits, Risks, Implementation Mechanisms: Conference Proceedings» (Tbilisi, April 29, 2016.); «International Scientific-Practical Conference Economic Development Strategy in Terms of European Integration: Conference Proceedings» (Kaunas, May 27, 2016); «International Scientific Conference Economy and Society: modern foundation for human development: Conference Proceedings» (Leipzig, Germany, October 31, 2016); «From Baltic to Black Sea: National Models of Economic Systems: Conference Proceedings», (Riga, March 25, 2016).

За період 2013-2017 рр. кафедра економіки підприємства була організатором і співорганізатором 10 Міжнародних науково-практичних конференцій, зокрема: Міжнародна науково-практична конференція «Суспільство, релігія, культура, наука, техніка, освіта, економіка в умовах новітніх глобальних викликів для України і Польщі» (м. Запоріжжя, 21-23 вересня 2017 р.); Міжнародна науково-практична конференція «Напрями розвитку ринкової економіки на засадах конкурентоспроможності, інноваційності та сталості» (м. Запоріжжя, 11 листопада 2017 р.).

Крім того, до складу редакційної колегії Економічного вісника Запорізької державної інженерної академії входять науковці з Польщі, Казахстану та Білорусі, що свідчить про подальше розширення зовнішніх зв'язків з іншими закладами вищої освіти України та зарубіжжя.

Науковці кафедри активно співпрацюють з Проектом міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС/PLEDDG) щодо підготовки співробітників адміністрацій ОТГ з місцевого економічного розвитку (МЕР) за програмою «Партисипативна демократія. Партисипативне бюджетування. Сучасні методи фінансування МЕР».

3. За період 2013-2017 рр. було перероблено та видано 28 методичних та навчально-методичних посібників та 3 посібника з грифом МОНУ, в тому числі:

Голова комісії

I.M. Сотник

Міжнародні стратегії економічного розвитку : Навчальний посібник / М.П. Тюхтій, В.І. Романчиков, Л.В. Громоздова, А.В. Кулік. – К. : ЦУЛ, 2014. – 120 с. Гриф МОНУ № 141-Г від 23.01.2013 р.

Менеджмент: Навчальний посібник / М.Д. Пазуха, Л.В. Громоздова, М.П. Тюхтій та ін. – К., 2014. Гриф МОНУ № 143-Г від 23.01.2013 р.

Основи зовнішньоекономічної діяльності : Навчальний посібник / М.П. Тюхтій, В.І. Романчиков, Л.В. Громоздова, А.В. Кулік ; За заг. ред. заслуженого економіста України М.Д. Пазухи. – К. : ЦУЛ, 2014. – 230 с. Гриф МОНУ.

На сайті підтримки освітніх програм ЗДІА розміщуються електронні версії навчально-методичних матеріалів з дисциплін, які викладаються. Доступ до навчальної літератури доступний з персонального комп'ютера, мобільного телефону чи планшета.

4. Договори про співробітництво для проходження практики укладені з промисловими підприємствами міста, такими, як: ПАТ «Запоріжсталь», ТОВ «Запорізький титано-магнієвий комбінат», ПАТ «ЗТЗ», ПАТ «Мотор-Січ», ТОВ «Запорізький ливарно-механічний завод», ПАТ «Запоріжжкокс». Крім промислових підприємств, договори на проведення практики укладені з банками, такими, як: ПАТ КБ «Приватбанк», АТ «Ощадбанк».

Студенти направляються на бази практики відповідно до наказів про проходження виробничої практики та укладених договорів. Базы практики відповідають наряду підготовки та робочій програмі. Усі студенти перед виходом на практику одержують індивідуальні завдання. Керівництво виробничою практикою здійснюється викладачами кафедри разом з фахівцями підприємств та установ, де студенти проходять практику.

Висновок: випускова кафедра за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», факультет економіки та менеджменту, Запорізька державна інженерна академія оперативно і в повній мірі вживають заходів щодо усунення зауважень контролюючих органів і здійснюють освітню діяльність у відповідності до державних стандартів.

11. Зауваження і рекомендації експертної комісії

З метою подальшого вдосконалення науково-методичного, матеріально-технічного, кадрового забезпечення та якості підготовки бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» на кафедрі економіки підприємства Запорізької державної інженерної академії експертна комісія вважає за доцільне висловити такі **рекомендації**:

- підвищити ефективність профорієнтаційної роботи з потенційними абітурієнтами, в тому числі з використанням сучасних інформаційних технологій, соціальних мереж;

Голова комісії

I.M. Сотник

- продовжити роботу зі сприяння працевлаштуванню студентів за допомогою організації ярмарок вакансій, активізувати співробітництво з центрами зайнятості, молодіжними громадськими організаціями, бізнес-асоціаціями;
- оновити комп'ютерне обладнання та програмне забезпечення для підготовки бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво»;
- активізувати діяльність викладачів із подальшої публікації їх наукових здобутків у журналах та збірниках наукових праць, що входять до міжнародних наукометричних баз даних (зокрема Scopus, Web of Science тощо);
- розвивати наукову грантову діяльність.

12. Підстави для акредитації Запорізької державної інженерної академії

На підставі поданих на акредитацію матеріалів Запорізької державної інженерної академії та перевірки результатів діяльності на місці, оцінки спроможності даного навчального закладу проводити освітню діяльність, перевірки стану науково-методичного, кадрового, матеріально-технічного й інформаційного забезпечення, експертна комісія дійшла висновку, що освітня підготовка бакалаврів за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво», загалом відповідає встановленим вимогам до рівня навчальної підготовки бакалаврів та забезпечує державну гарантію якості освіти.

Окремо слід зазначити так:

- ЗДІА є сучасним вищим навчальним закладом, метою діяльності якого є цілеспрямована підготовка фахівців з сучасних економічних та інших напрямів і спеціальностей, що здатні ефективно працювати в ринкових умовах на підприємствах відповідного профілю;
- методичне забезпечення навчальних дисциплін (підручники, навчальні посібники, конспекти лекцій, методичні вказівки до проведення практичних і семінарських занять) складає 100%;
- кадровий склад випускової кафедри економіки підприємства збалансований, є 2 доктори економічних наук, кандидати економічних наук, доценти (кафедру очолює доктор економічних наук, професор);
- наукова робота на випусковій кафедрі успішно виконується, співробітники кафедри беруть активну участь у наукових конференціях і семінарах міжнародного, національного та регіонального рівнів;
- рівень організації та умов культурно-духовного розвитку й спорту, як на факультеті, так і в академії в цілому є високим.

Голова комісії

I.M. Сотник

Проведена експертиза надає підстави експертній комісії зробити такий висновок:

Запорізька державна інженерна академія здатна забезпечити державну гарантію якості освіти. Напрямок підготовки 6.030504 «Економіка підприємства» галузі знань 0305 «Економіка та підприємництво» факультету економіки та менеджменту має всі підстави бути акредитованим за освітньо-кваліфікаційним рівнем «Бакалавр» з ліцензованим обсягом 25 осіб денної і 25 осіб заочної форми навчання.

Голова експертної комісії:

професор кафедри економіки та бізнес-адміністрування Сумського державного університету, доктор економічних наук, професор

 Сотник Ірина
Миколаївна

Член експертної комісії:

доцент кафедри економічної теорії та конкурентної політики Київського національного торговельно-економічного університету, кандидат економічних наук, доцент

 Шербакова Таміла
Анатоліївна

З експертними висновками ознайомлений
ректор Запорізької державної інженерної академії
доктор технічних наук, професор
27 червня 2018 року

 Банах Віктор
Аркадійович

Голова комісії

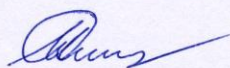

І.М. Сотник

Порівняльна таблиця дотримання кадрових і технологічних вимог щодо матеріально-технічного, навчально-методичного та інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем за напрямом 6.030504 «Економіка підприємства»

Найменування показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за першим (бакалаврським) рівнем	Фактичне значення показника	Відхилення фактичного значення показника від нормативного
1	2	3	4
КАДРОВІ ВИМОГИ щодо забезпечення провадження освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність у закладі освіти підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти	+	+	відповідає
2. Наявність у складі підрозділу чи кафедри, відповідальних за підготовку здобувачів вищої освіти, тимчасової робочої групи (проектної групи) з науково-педагогічних працівників, на яку покладено відповідальність за підготовку здобувачів вищої освіти за певною спеціальністю	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання	три особи, що мають науковий ступінь та/або вчене звання	відповідає
3. Наявність у керівника проектної групи (гаранта освітньої програми):			
1) наукового ступеня та/або вченого звання за відповідальною або спорідненою спеціальністю	+	+	відповідає
2) наукового ступеня та вченого звання за відповідальною або спорідненою спеціальністю	-	-	-
3) стажу науково-педагогічної та/або наукової роботи не менш як 10 років (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням стажу педагогічної роботи)	+	+	відповідає
Провадження освітньої діяльності			
4. Проведення лекцій з навчальних дисциплін науково-педагогічними (науковими) працівниками відповідної спеціальності за основним місцем роботи (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			

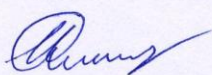
Голова комісії

I.M. Сотник

1	2	3	4
1) які мають науковий ступінь та/або вчене звання (до 6 вересня 2019 р. для початкового рівня з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію)	50	79,3	+29,3 відповідає
2) які мають науковий ступінь доктора наук або вчене звання професора	10	11,4%	+1,4 відповідає
3) які мають науковий ступінь доктора наук та вчене звання	-	-	
5. Проведення лекцій з навчальних дисциплін, що забезпечують формування професійних компетентностей, науково-педагогічними (науковими) працівниками, які є визнаними професіоналами з досвідом роботи за фахом (мінімальний відсоток визначеної навчальним планом кількості годин):			
1) дослідницької, управлінської, інноваційної або творчої роботи за фахом	15	100	+85 відповідає
2) практичної роботи за фахом			
6. Проведення лекцій, практичних, семінарських та лабораторних занять, здійснення наукового керівництва курсовими, дипломними роботами (проектами), дисертаційними дослідженнями науково-педагогічними (науковими) працівниками, рівень наукової та професійної активності кожного з яких засвідчується виконанням за останні п'ять років не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	не менше трьох умов, зазначених у пункті 5 приміток	відповідає
7. Наявність випускової кафедри із спеціальної (фахової) підготовки, яку очолює фахівець відповідної або спорідненої науково-педагогічної спеціальності:			
1) з науковим ступенем доктора наук та вченим званням	-	-	-
2) з науковим ступенем та вченим званням	-	-	-
3) з науковим ступенем або вченим званням	+	+	відповідає
8. Наявність трудових договорів (контрактів) з усіма науково-педагогічними працівниками та/або наказів про прийняття їх на роботу	+	+	відповідає

Голова комісії

I.M. Сотник

1	2	3	4
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо матеріально-технічного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Забезпеченість приміщеннями для проведення навчальних занять та контрольних заходів (кв. метрів на одну особу для фактичного контингенту студентів та заявленого обсягу з урахуванням навчання за змінами)	2,4	7,9	+5,5 відповідає
2. Забезпеченість мультимедійним обладнанням для одночасного використання в навчальних аудиторіях (мінімальний відсоток кількості аудиторій)	30	41	+11 відповідає
3. Наявність соціально-побутової інфраструктури:			
1) бібліотеки, у тому числі читального залу	+	+	відповідає
2) пунктів харчування	+	+	відповідає
3) актового чи концертного залу	+	+	відповідає
4) спортивного залу	+	+	відповідає
5) стадіону та/або спортивних майданчиків	+	+	відповідає
6) медичного пункту	+	+	відповідає
4. Забезпеченість здобувачів вищої освіти гуртожитком (мінімальний відсоток потреби)	70	100	+30 відповідає
Провадження освітньої діяльності			
5. Забезпеченість комп'ютерними робочими місцями, лабораторіями, полігонами, обладнанням, устаткуванням, необхідними для виконання навчальних планів	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ			
щодо навчально-методичного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування провадження освітньої діяльності			
1. Наявність опису освітньої програми	+	+	відповідає
2. Наявність навчального плану та пояснювальної записки до нього	+	+	відповідає

Голова комісії

I.M. Сотник

1	2	3	4
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність робочої програми з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
4. Наявність комплексу навчально-методичного забезпечення з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
5. Наявність програми практичної підготовки, робочих програм практик	+	+	відповідає
6. Забезпеченість студентів навчальними матеріалами з кожної навчальної дисципліни навчального плану	+	+	відповідає
7. Наявність методичних матеріалів для проведення атестації здобувачів	+	+	відповідає
ТЕХНОЛОГІЧНІ ВИМОГИ щодо інформаційного забезпечення освітньої діяльності у сфері вищої освіти			
Започаткування проведення освітньої діяльності			
1. Забезпеченість бібліотеки вітчизняними та закордонними фаховими періодичними виданнями відповідного або спорідненого профілю, в тому числі в електронному вигляді	не менш як чотири найменувань	24	+20 відповідає
2. Наявність доступу до баз даних періодичних наукових видань англійською мовою відповідного або спорідненого профілю (допускається спільне користування базами кількома закладами освіти)	+	+	відповідає
Проведення освітньої діяльності			
3. Наявність офіційного веб-сайту закладу освіти, на якому розміщена основна інформація про його діяльність (структура, ліцензії та сертифікати про акредитацію, освітня/освітньо-наукова/видавнича/атестаційна (наукових кадрів) діяльність, навчальні та наукові структурні підрозділи та їх склад, перелік навчальних дисциплін, правила прийому, контактна інформація)	+	+	відповідає

Голова комісії

I.M. Сотник

1	2	3	4
4. Наявність електронного ресурсу закладу освіти, який містить навчально-методичні матеріали з навчальних дисциплін навчального плану, в тому числі в системі дистанційного навчання (мінімальний відсоток навчальних дисциплін)	50	100	відповідає

Голова експертної комісії:

професор кафедри економіки та бізнес-адміністрування
Сумського державного університету, доктор
економічних наук, професор

Сотник Ірина
Миколаївна

Член експертної комісії:

доцент кафедри економічної теорії та конкурентної
політики Київського національного торговельно-
економічного університету, кандидат економічних
наук, доцент

Щербакова Таміла
Анатоліївна

З експертними висновками ознайомлений,
ректор Запорізької державної інженерної академії,
доктор технічних наук, професор
27 червня 2018 року

Банах Віктор
Аркадійович

Голова комісії

I.M. Сотник

**Відповідність якісних характеристик підготовки фахівців за напрямом
6.030504 «Економіка підприємства» першого (бакалаврського) рівня
нормативним вимогам акредитації**

Назва показника (нормативу)	Значення показника (нормативу) за освітньо-кваліфікаційним рівнем бакалавр		
	норматив за першим (бакалаврським) рівнем	Фактично	Відхилення фактичного показника від нормативу
1	2	3	4
1 Умови забезпечення державної гарантії якості вищої освіти			
1.1 Виконання навчального плану за показниками: перелік навчальних дисциплін, години, форми контролю, %	100	100	відповідає
1.2 Підвищення кваліфікації викладачів постійного складу за останні 5 років, %	100	100	відповідає
1.3 Чисельність науково-педагогічних (педагогічних) працівників, що обслуговують спеціальність і працюють у навчальному закладі за основним місцем роботи, які займаються вдосконаленням навчально-методичного забезпечення, науковими дослідженнями, підготовкою підручників та навчальних посібників, %	100	100	відповідає
2 Результати освітньої діяльності (рівень підготовки фахівців), не менше %			
2.1 Рівень знань студентів з загальної підготовки:			
2.1.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10 відповідає
2.1.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66,7	+16,7 відповідає
2.2 Рівень знань студентів з природничо - наукової (фундаментальної) підготовки:			
2.2.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10 відповідає
2.2.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	80	+30 відповідає

Голова комісії

I.M. Сотник

1	2	3	4
2.3 Рівень знань студентів зі спеціальної (фахової) підготовки:			
2.3.1. Успішно виконані контрольні завдання, %	90	100	+10 відповідає
2.3.2. Якісно виконані контрольні завдання (оцінки «5» і «4»), %	50	66,7	+16,7 відповідає
3 Організація наукової роботи			
3.1 Наявність у структурі навчального закладу наукових підрозділів	+	+	відповідає
3.2 Участь студентів у науковій роботі (наукова робота на кафедрах та в лабораторіях, участь в наукових конференціях, конкурсах, виставках, профільних олімпіадах тощо)	+	+	відповідає

Голова експертної комісії:

професор кафедри економіки та бізнес-адміністрування
Сумського державного університету, доктор
економічних наук, професор

Сотник Ірина
Миколаївна

Член експертної комісії:

доцент кафедри економічної теорії та конкурентної
політики Київського національного торговельно-
економічного університету, кандидат економічних
наук, доцент

Щербакова Таміла
Анатоліївна

З експертними висновками ознайомлений.

ректор Запорізької державної інженерної академії,
доктор технічних наук, професор
27 червня 2018 року

Банах Віктор
Аркадійович

Голова комісії

І.М. Сотник